

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 81
§ 20

15.04.2019
23.04.2019

NURMES-VALTIMO KUNTALIITOS

KH § 81

Valtimon kunnan 18 valtuutettua jätti 17.9.2018 valtuustoaloitteen kuntaliitosselvitystyön käynnistämistä Nurmeksen kaupungin kanssa. Valtimon kunnanhallitus 24.9.2018 § 133 päätti omalta osaltaan käynnistää selvitystyön tekemisen ja pyysi Nurmeksen kaupungin vastausta esitykseen. Nurmeksen kaupunginvaltuusto 25.10.2018 § 58 päätti hyväksyä selvitystyön käynnistämisen.

Kuntaliitosselvitystä varten perustettiin kuntien yhteinen kuntaliitosselvitystoimikunta, johon kuuluu 21 (12+9) luottamushenkilöä. Toimikunta toimi selvityksen ohjausryhmänä. Toimikunta kokoontui yhteensä viisi kertaa ja sai työnsä yksimielisesti valmiiksi määräaikaan mennessä. Kuntaliitosselvitystoimikunnan puheenjohtajana oli Matti Kämäräinen Nurmeksesta, 1. varapuheenjohtajana Anna Hölttä Valtimolta ja 2. varapuheenjohtajana Yrjö Räsänen Nurmeksesta.

Toimikunnan asioita valmisteli ja esitteli valmisteluryhmä. Valmisteluryhmään kuului Nurmeksesta kaupunginjohtaja ja talousjohtaja, Valtimolta kunnanjohtaja ja hallintojohtaja sekä kaksi konsulttia. Valmisteluryhmän apuna toimi puolestaan kolme toimialakohtaista työryhmää: hallintopalvelut, hyvinvointipalvelut ja kaupunkirakennepalvelut. Valmisteluryhmässä puhetta johtivat vuorotellen Valtimon kunnanjohtaja Leena Mustonen ja Nurmeksen kaupunginjohtaja Asko Saatsi. Lisäksi kuntien yhteinen elinkeinoyhtiö, PIKES OY, laati kuntien elinvoiman nykytilasta ja tulevaisuudesta erillisen selvityksen.

Eräs osa selvitystyötä oli myös viiden eri talousskenaarion laatiminen vuosille 2019-2025. Skenaariot tehtiin sekä itsenäisinä jatkaville kunnille että kuntaliitosvaihtoehdolle. Skenaariot poikkesivat toisistaan kustannusten nousuvauhdin, väestöennusteiden ja valtakunnallisen sote- ja maakuntaratkaisun mukaan. Sekä itsenäiset kunnat että yhdistynyt kunta joutuvat laatimaan tuottavuusohjelman pitääkseen kuntataloutensa tasapainossa vuodesta 2021 eteenpäin. Lähtötilanteessa (31.12.2018 tilinpäätökset) molempien kuntien vuosikate kattaa poistot 100-prosenttisesti.

Nurmeksen kaupunki ja Valtimon kunta valmistelivat yhteisessä kuntaliitosselvitystoimikunnassa yhdistymisesitysluonnoksen valtiolle, yhdistymissopimuksen ja sen liitteeksi kuntaliitosselvitysraportin. Kuntaliitosselvitysraportti sisälsi puolestaan seitsemän liitettä.

Kuntalaisten kuulemistilaisuuksia järjestettiin kaksi kappaletta (marraskuussa 2018 ja maaliskuussa 2019) molemmissa kunnissa ja lisäksi molempien kuntien nettisivuilla oli kuntaliitosselvityksen nettisivut, joille pystyi jättämään palautetta ja kysymyksiä omalla nimellään. Kysymyksiin vastattiin sitä mukaan, kun niitä tuli ja kysymykset informoitiin myös kuntaliitosselvitystoimikunnalle. Kunkin toimikunnan kokouksesta laadittiin myös erillinen muistio ja tiedote, jotka julkaistiin nettisivuilla.

Molempien kuntien valtuustot ja hallitukset ovat pitäneet useita omia iltakoulujaan ja seminaarejaan. Lisäksi järjestettiin 3.4.2019 Valtimon valtuuston ja Nurmeksen kaupunginvaltuuston yhteisseminaari Nurmeksessa.

Molempien kuntien yhteistyötoimikunnat ovat antaneet lausuntonsa asiasta samana päivänä pidetyissä kokouksissa (27.2.2019): Lausunnoissa ei ole ollut huomautettavaa asiasta.

Molempien kuntien hallitukset asettivat kokouksissaan 11.3.2019 kuntaliitosasiakirjat nähtäville ajalle 12.3.-11.4.2019. Valtimon kunnalle jätettyjen huomautusten yhteenveto esitetään hallituksen kokouksessa, koska yhteenveto laaditaan vasta perjantaina 12.4.2019.

Kuntaliitosselvitysraportti (s. 61) antaa selvät vastaukset kuntarakennelain 4 §:n tarkoittamiin kysymyksiin edellytysten täyttymisestä, onko kuntajaon muuttamiselle olemassa perusteet. Lain mukaan yksikin näistä tekijöistä riittää kuntajaon muuttamisen edellytykseksi. Kysymykset ovat:

1. Muutos parantaa kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai muuten edistää kunnan toimintakykyä (edellytys täyttyy).
2. Muutos parantaa alueen asukkaiden palveluja ja elinolosuhteita (edellytys täyttyy).
3. Muutos parantaa alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia (edellytys täyttyy).
4. Muutos parantaa alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta (edellytys ei täyty).

Kolmeen ensimmäiseen kysymykseen vastaus on kyllä ja neljänteen kysymykseen on ei.

Kuntalaisten, sidosryhmien ja henkilökunnan kuuleminen ja osallistaminen on suoritettu asianmukaisesti.

Yhdistymissopimus ja kuntaliitosselvitysraportti on laadittu asianmukaisesti ja kuntaliitosselvitysraportti kuvaa riittävästi kuntarakennelain 4 §:n edellytysten täyttymisen.

Kuntien yhdistymisesitys valtioneuvostolle pitää jättää viimeistään 30.4.2019 ja valtioneuvoston pitää tehdä päätös asiassa viimeistään 30.6.2019, jotta kuntien yhdistyminen on mahdollista 1.1.2020.

Va kj:n päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää

1. todeta kuulemisaikana (12.3.-11.4.2019) Nurmeksen kaupungin ja Valtimon kunnan yhdistymissopimuksesta saatujen huomautusten yhteenvedon ja antaa siitä lausunnon,
2. todeta Valtimon kunnan yhteistyötoimikunnan lausunnon asiasta ja kirjata lausunnon tiedoksi,

3. todeta, että kuntalaisia ja sidosryhmiä on kuultu asian valmistelussa kuntarakennelain 7§:n mukaisesti sekä

4. todeta, että kuntaliitosselvitysraportin mukaan kuntarakennelain 4 §:n tarkoittamasta neljästä edellytyksestä kolme täyttyy alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta lukuun ottamatta, joten kuntajaon muuttamiseen on olemassa juridiset edellytykset.

5. esittää valtuustolle, että se päättää yhdistymissopimuksen hyväksymisestä ja esityksen tekemisestä valtioneuvostolle kuntajaon muuttamisesta niin, että Valtimon kunta lakkaa ja yhdistyy Nurmeksien kaupunkiin 1.1.2020 alkaen sekä, että Nurmeksien kaupungin ja Valtimon kunnan yhdistymisesitys liitteineen toimitetaan Valtioneuvostolle 30.4.2019 mennessä.

Päätös: Kunnanhallitus

1. antaa valtuustolle yhdistymissopimuksesta jätetyt huomautukset sekä liitteenä olevan huomautuksia koskevan lausunnon

2. totesi Valtimon kunnan yhteistyötoimikunnan lausunnon asiasta ja kirjasi lausunnon tiedoksi,

3. totesi, että kuntalaisia ja sidosryhmiä on kuultu asian valmistelussa kuntarakennelain 7§:n mukaisesti sekä

4. totesi, että kuntaliitosselvitysraportin mukaan kuntarakennelain 4 §:n tarkoittamasta neljästä edellytyksestä kolme täyttyy alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta lukuun ottamatta, joten kuntajaon muuttamiseen on olemassa juridiset edellytykset.

5. esittää valtuustolle, että se päättää yhdistymissopimuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä ja esityksen tekemisestä valtioneuvostolle kuntajaon muuttamisesta niin, että Valtimon kunta lakkaa ja yhdistyy Nurmeksien kaupunkiin 1.1.2020 alkaen sekä, että Nurmeksien kaupungin ja Valtimon kunnan yhdistymisesitys liitteineen toimitetaan Valtioneuvostolle 30.4.2019 mennessä.

Veijo Karppinen jätti kohdasta 5 eriävän mielipiteensä ja esitti kohdan 5 hylkäämistä.

KV § 20

VALTUUSTO: Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kohdat 1 - 4.

Kohdan 5 käsittelyn aikana valtuutettu Markku Pirinen esitti, että yhdistymissopimus hyväksytään ja tehdään esitys Valtioneuvostolle kuntajaon muuttamisesta niin, että Valtimon kunta lakkaa ja yhdistyy Nurmeksien kaupunkiin 1.1.2020 alkaen sekä, että Nurmeksien kaupungin ja Valtimon kunnan yhdistymisesitys liitteineen toimitetaan Valtioneuvostolle 30.4.2019 mennessä. Laura Pekkala, Arto Heikkinen, Anna Hölttä, Ilona Alhoniemi, Pekka Ollilainen ja Tapio Määttä kannattivat Markku Pirisen esitystä.

Valtuutettu Veijo Karppinen esitti, että yhdistymissopimus hylätään. Veera Korhonen, Marko Rautiainen, Jussi Hermaja, Tuula Rautiainen ja Päivi Härkin kannattivat Veijo Karppisen

esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kaksi toisistaan poikkeavaa esitystä, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen:

Suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa ne, jotka kannattavat Markku Pirisen ehdotusta, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Veijo Karppisen esitystä, äänestävät EI.

Valtuusto hyväksyi äänestysesityksen. Suoritettussa äänestyksessä annettiin yhteensä 21 ääntä (äänestysluettelo), jotka jakaantuivat seuraavasti:

- JAA 11 ääntä
- EI 10 ääntä

Valtuusto päätti hyväksyä yhdistymissopimuksen ja tehdä esityksen Valtioneuvostolle kuntajaon muuttamisesta niin, että Valtimon kunta lakkaa ja yhdistyy Nurmeksen kaupunkiin 1.1.2020 alkaen sekä, että Nurmeksen kaupungin ja Valtimon kunnan yhdistymisesitys liitteineen toimitetaan Valtioneuvostolle 30.4.2019 mennessä.

Pykälän käsittelyn aikana pidettiin neuvottelutauko klo 20:28 - 20:50.